

**ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ ПОВЕДІНКОЮ
ПРАЦІВНИКІВ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

Замула О.В., Замула О.О.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Діяльність підприємств торгівлі в Україні здійснюється в умовах повномасштабної війни та впливу нестабільного зовнішнього середовища. Протягом цього періоду виникає висока ймовірність здійснення російських атак на торговельні майданчики та місця розташування складських приміщень, що може спричинити суттєві пошкодження майна, а також виникає ризик поранень чи загибелі людей. Також зазнає суттєвих змін робочий та особистісний простір працівників через необхідність забезпечення їх фізичної безпеки, що вимагає формування знань і вмій у керівників зі швидкого планування й адаптації до різного роду екстремальних ситуацій.

Разом з цим ускладнюється процес управління організаційною поведінкою персоналу суб'єктів господарювання, оскільки люди перманентно переживають стресові ситуації, які нерідко призводять до зниження їх працездатності, Негативні реакції працівників проявляються на рівні їх фізіології, психології та поведінки. Через велику кількість повітряних тривог і хвилювання у людей можуть спостерігатися порушення орієнтування у просторі, прояви агресії, невпевненості, панічні настрої та порушення функціонування організму, загострення хронічних хвороб і поява постійної втомлюваності. Отже, виникає необхідність формування дієвих способів підтримки працівників і зменшення впливу стресових факторів на них. Стрес-менеджмент може здійснюватися на рівні держави, компанії чи окремої особи.

Керівники підприємств торговельної сфери можуть зменшити вплив негативних стресових ситуацій та покращити психоемоційний стан працівників за допомогою удосконалення системи мотивації праці й покращення загального психологічного клімату в колективі. Бажано якнайшвидше призначити особу, яка буде відповідальною за координацію управління стресами, організацію та проведення профілактичних заходів з усунення їх проявів. Допоможе також наявність чітких планів дій під час повітряної тривоги, та правил поведінки в екстремальних ситуаціях, що дозволить персоналу бути більш організованим і поводитися згідно інструкцій так, щоб зберегти свій психічний та фізіологічний стан у межах норми, не наражаючи на небезпеку інших працівників своєю поведінкою.